

CLASS : 12th (Sr. Secondary)

Code No. 232

Series : SS/Annual-2023

ਰੋਲ ਨੰ.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

SET : A

ਪੰਜਾਬੀ

PUNJABI

ACADEMIC/OPEN

(Only for Fresh/Re-appear/Improvement/Additional Candidates)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ]

[ਕੁਲ ਅੰਕ : 80

- ਕ੍ਰਿਪਆ ਜਾਂਚ ਕਰ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਛੱਪੇ ਪੰਨਿਆ ਦੀ ਸੰਖਿਆ 7 ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਹਨ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਕੋਡ ਨੰ. ਅਤੇ ਸੇਟ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੰਨੇ ਤੇ ਲਿਖਨ।
- ਕ੍ਰਿਪਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਕ੍ਰਮਾਂਕ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖੋ।
- ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਨਾ ਛੱਡੋ।
- ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ੀਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹੀ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਲਿਖਿਆ ਉੱਤਰ ਨਾ ਕੱਟੋ।
- ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਨੰ. ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖਣ। ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਨਾ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਾ ਬਣਾਓ।
- ਕ੍ਰਿਪਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵੇਖ ਲੋ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਠੀਕ ਹੈ। ਪਰੀਖਿਆ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਏਗਾ।

232/(Set : A)

P. T. O.

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਭਾਗ - (ੳ)

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ ਟੋਟਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :

7

- (ੳ) ਸੁਹਣੀ ਨੇ ਅਸਮਾਨ ਖੜੋਕੇ ਧਰਤੀ ਵਲ ਤਕਾ ਕੇ,
ਇਹ ਮੁੱਠੀ ਖੁਹਲੀ ਤੇ ਸੁੱਟਿਆ ਸਭ ਕੁਛ ਹੇਠ ਤਕਾ ਕੇ।
ਜਿਸ ਥਾਂਵੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਆਕੇ ਇਹ ਮੁੱਠ ਡਿੱਗੀ ਸਾਰੇ
ਉਸ ਥਾਉਂ 'ਕਸ਼ਮੀਰ' ਬਣ ਗਿਆ ਟੁਕੜੀ ਜੱਗ ਤੋਂ ਨਯਾਰੀ
- (ਅ) ਮੇਰੀ ਕਲਮ ਨੂੰ, ਹੇ ਉਸ਼ੇ, ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਸਵੇਰ ਦੇ !
ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਜ਼ਰੇ ਜ਼ਰੇ ਤੇ ਕਦੀ ਖਲੋਰ ਦੇ !

ਹੇ ਵਿਸ਼ਵ ਜੋਤ ਦੇ ਖਿਲਾਰ,
ਮੇਟ ਮੇਰੇ ਅੰਧਕਾਰ !
ਹੇ ਉਸ਼ਾ, ਹੇ ਇਨਕਲਾਬ-ਕਾਰ ਬਦਲੀਆ ਦੀਮਾਂ,
ਮੈ ਫੇਰ ਦੇਵਤਾ ਬਣਾ !

2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ :

7

- (ੳ) ਜਾਇਦਾਦ
(ਅ) ਲੂਣਾ
(ੲ) ਚਿੜੀਆਂ ਦਾ ਚੰਬਾ

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

- (ੳ) 'ਖੂਹ ਉੱਤੇ' ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਕੀ ਹੈ? 2
- (ਅ) ਸੰਦ ਤੇ ਹਥਿਆਰ ਵਿਚ ਕੀ ਫ਼ਰਕ ਹੈ? 2
- (ੲ) 'ਹਵਾ ਦਾ ਜੀਵਨ' ਕਵਿਤਾ ਕਿਸ ਕਵੀ ਦੀ ਹੈ? 1
- (i) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ
- (ii) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ
- (iii) ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ
- (iv) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ
- (ਸ) ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਕ ਦੀ ਲਿਖੀ ਕਵਿਤਾ ਕਿਹੜੀ ਹੈ? 1
- (i) ਲੂਣਾ
- (ii) ਜਾਇਦਾਦ
- (iii) ਰਾਧਾ ਸੰਦੇਸ਼
- (iv) ਜੰਗਲ ਦੇ ਵਿਚ ਰਾਤ ਪਈ ਹੈ

4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਰਤਕ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਦਾ ਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾ ਵਿਚ ਲਿਖੋ :

7

- (ੳ) ਮਲਕ ਭਾਗੋ ਤੇ ਭਾਈ ਲਾਲੋ
- (ਅ) ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਗੀਤ
- (ੲ) ਸੁਇਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੀ ਯਾਤਰਾ

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

- (ੳ) 'ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਸਾਹਮਣੇ' ਲੇਖ ਦੇ ਲੇਖਕ ਦੇ ਕੀ-ਕੀ ਸੁਗਲ ਹਨ? 3
- (ਅ) ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ ਤੇ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਕੀ ਲਗਦੇ ਸੀ? 2
- (ੲ) ਵੈਦਰ ਕਰਾਫਟ ਨੇ ਆਤਮਘਾਤ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਸੀ? 2
- (ਸ) 'ਸਭਿਅਤਾ ਦੇ ਦੋ ਪੱਧਰ' ਲੇਖ ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ? 1
- (i) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ
- (ii) ਪ੍ਰੋ. ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ
- (iii) ਭਾਈ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਵੈਦ
- (iv) ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ

6. 'ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਲਿਖੋ।

7

ਜਾਂ

'ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ?

7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

- (ੳ) ਸ਼ੋਭਾ ਤੇ ਰਮੇਸ਼ ਦਾ ਤਲਾਕ ਕਿਉਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? 3
- (ਅ) 'ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਵਿਚ ਸ਼ੋਭਾ ਕਿਸ-ਕਿਸ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਹੈ? 2
- (ੲ) ਸ਼ੋਭਾ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਥੇ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ? 2

232/(Set : A)

(5)

232/(Set : A)

(ਸ) ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਕਪੂਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ?

1

(i) ਸਾਂਤੀ ਦੇਵੀ

(ii) ਸ਼ੋਭਾ

(iii) ਲੀਲਾ

(iv) ਰੇਖਾ

ਭਾਗ - (ਅ)

8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ :

7

(ੳ) ਮੀ. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

(ਅ) ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ

9. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ :

(i) ਖੁਲ੍ਹੀ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖਣ ਦੀ ਪਿਰਤ ਕਿਸ ਨੇ ਜਾਈ?

1

(ੳ) ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ

(ਅ) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ

(ੲ) ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

(ਸ) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ

(ii) 'ਕਾਗਜ਼ ਤੇ ਕੈਨਵਸ' ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕਿਸ ਦਾ ਹੈ?

1

(ੳ) ਡਾ॰ ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ

(ਅ) ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ

(ੲ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ

(ਸ) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ

232/(Set : A)

P. T. O.

(6)

232/(Set : A)

(iii) 'ਲੁਣਾ' ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਕਿਸ ਦਾ ਹੈ ?

1

(ੳ) ਸ਼ਿਵਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ

(ਅ) ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ

(ੲ) ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਕ

(ਸ) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ

10. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਸੰਖੇਪ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ :

1 × 10 = 10

(ੳ) ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ ਨੂੰ ਕਿਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਮਿਲੀ ?

(ਅ) 'ਆਰਸੀ' ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਕਿਸ ਦੀ ਹੈ ?

(ੲ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਰਚਨਾ ਕਿਹੜੀ ਹੈ ?

(ਸ) ਨਿੱਕੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਡਾ ਕਵੀ ਕਿਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

(ਹ) ਪ੍ਰੋ. ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ ?

(ਕ) ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਮੋਢੀ ਕਵੀ ਕੌਣ ਹੈ ?

(ਖ) ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ ਨੇ ਕਿਹੜਾ ਜੰਗਨਾਮਾ ਲਿਖਿਆ ?

(ਗ) ਆਈ. ਸੀ. ਨੰਦਾ ਨੂੰ ਕਿਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਮਿਲੀ ?

(ਘ) ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ ?

(ਙ) 'ਗੁਲਬਾਨੋ' ਕਹਾਣੀ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕਿਸ ਦਾ ਹੈ ?

232/(Set : A)

11. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖੋ :

5

(ੳ) ਅੰਤ ਭਲੇ ਦਾ ਭਲਾ

(ਅ) ਬੀਮਾਨਦਾਰੀ ਚੰਗੀ ਨੀਤੀ ਹੈ

12. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਕਰਕੇ ਸਿਰਲੇਖ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ :

5

ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਇਕ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਉਸਾਰੀ ਵਿਚ ਇਕ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਮੱਤ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੂਟੇ ਦੇ ਵੱਧਣ-ਫੁੱਲਣ ਲਈ ਹਵਾ, ਪਾਣੀ, ਧੁੱਪ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਾਸਤੇ ਖੇਡਾਂ ਖੇਡਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਮੰਤਵ ਕੇਵਲ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਰੀਰਕ, ਮਾਨਸਿਕ ਪੱਖੋਂ ਵੀ ਤਕੜੇ ਹੋ ਸਕਣ। ਇਸ ਲਈ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੇਡਾਂ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

